

ประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑
เรื่อง แนวปฏิบัติ Dos & Don'ts ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ด้วย ก.ค.ศ. ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้กำหนดประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและจัดทำแนวทางการประพฤติปฏิบัติตนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางปฏิบัติสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้มีการประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรมและรักษารายธรรมอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑ ตระหนักถึงความสำคัญในการประพฤติปฏิบัติตนตามประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด จึงกำหนดแนวปฏิบัติ Dos & Don'ts ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อลดความสับสนเกี่ยวกับพฤติกรรมสีเทาและเป็นแนวทางในการประพฤติตนทางจริยธรรม และใช้เป็นกรอบแนวทางปฏิบัติสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด ให้ยึดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดตามแนวทางปฏิบัติ Dos & Don'ts ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา แนบท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๘

(ลงชื่อ)

(นายสุเทพ ศรีบุญทอง)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑

แนวปฏิบัติ Dos & Don'ts
ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑

เพื่อให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดมีความเข้าใจประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สามารถนำไปใช้ในการประพฤติปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีงาม จึงได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติในลักษณะ Do's & Don'ts ที่เข้าใจง่ายและยกตัวอย่างการกระทำที่ควรทำหรือไม่ควรทำในการปฏิบัติงาน ดังนี้

๑. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ควรกระทำ (Dos)	ไม่ควรกระทำ (Don'ts)
(๑) แสดงออกถึงความภูมิใจในชาติและยึดถือผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ (๒) ปกป้อง ดูแลผลประโยชน์และความมั่นคงของประเทศชาติ (๓) ยึดมั่นและพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งเอกราชและอธิปไตยของชาติ ให้คงอยู่อย่างมีเกียรติภูมิ (๔) ไม่แสดงออกในลักษณะที่เป็นการดูหมิ่นเหยียดหยาม ทำลายสถาบันหลักของประเทศหรือไม่กระทำการอันเป็นการทำลายความมั่นคงของชาติ รวมทั้งไม่กระทำการอันเป็นการให้ร้ายหรือก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศ (๕) ปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และเคารพในความแตกต่างของการนับถือศาสนา (๖) ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดี (๗) แสดงออกถึงความเคารพ เคารพเทิดทูน จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ส่งเสริม สนับสนุน และมีส่วนร่วมกับการกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติในโอกาสต่างๆ (๘) แสดงออกถึงความเชื่อมั่น สนับสนุน ไม่แสดงการต่อต้านหรือกระทำการอันอาจเป็นปฏิปักษ์ ต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	(๑) แสดงออกในลักษณะที่สื่อไปในทางดูแคลนหรือด้อยค่าความเป็นไทย อันอาจก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศชาติ (๒) กระทำการอันอาจมีลักษณะเป็นการกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ (๓) แสดงกริยาวาจา หรือออกอาการในเชิงลบหลู่ดูแคลนหรือด้อยค่าศาสนาใดศาสนาหนึ่ง (๔) ขัดขวางการทำงานบำรุงศาสนาและการปฏิบัติศาสนกิจทั้งปวง (๕) แสดงออกด้วยกริยาอาการหรือวาจาในลักษณะที่ไม่ให้เกียรติหรือไม่จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

๒. ชื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่และต่อผู้เกี่ยวข้องในฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ควรกระทำ (Dos)	ไม่ควรกระทำ (Don'ts)
(๑) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความจริงใจตรงไปตรงมา รักษาประโยชน์ของทางราชการและพร้อมรับการตรวจสอบ (๒) ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบในงานหรือหน้าที่ของตน ไม่หลีกเลี่ยงกฎหมายและใช้ช่องว่างทางกฎหมายเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น (๓) มีจิตสำนึกที่ดีต่อการปฏิบัติหน้าที่ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการ ผู้เรียน ผู้รับบริการ หรือ ผู้ที่เกี่ยวข้อง (๔) ปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางวิชาการและจริยธรรมทางวิชาการ (๕) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อผู้เรียน ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ ชุมชน และสังคม และคำนึงถึงหลักสากลในการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนในงานของตน	(๑) แสดงพฤติกรรมซึ่งมีนัยเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ (๒) หาทางปฏิเสธการตรวจสอบของบุคคลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบ (๓) อาศัยช่องว่างทางกฎหมายเพื่อเอื้อต่อการกระทำผิดระเบียบแบบแผน (๔) ปฏิเสธความรับผิดชอบหรือปิดความรับผิดชอบต่อตนเองไปให้ผู้อื่นเมื่อเกิดความบกพร่องหรือผิดพลาดในการปฏิบัติงานขึ้น (๕) นำข้อมูลสำคัญหรือข้อมูลความลับของทางราชการไปใช้เพื่อการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้อง (๖) ทุจริตต่อหน้าที่ กระทำการทั้งปวงที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อตำแหน่งหน้าที่ของตนหรือของเจ้าหน้าที่อื่น (๗) ก้าวกายหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่อื่น (๘) ไม่อุทิศเวลาในการปฏิบัติงานให้แก่ทางราชการหรือละทิ้ง ทอดทิ้งหน้าที่ราชการ (๙) ใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์ไม่ว่าจะเป็นของขวัญ รางวัลหรือผลประโยชน์ในรูปแบบใด ๆ เพื่อตนเองหรือผู้อื่น

๓. กล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออก และกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

ควรกระทำ (Dos)	ไม่ควรกระทำ (Don'ts)
(๑) ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความถูกต้องชอบธรรม ตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม (๒) รับผิดชอบและยอมรับต่อผลการกระทำของตนเอง อธิบายสิ่งที่ตนปฏิบัติได้อย่างมีเหตุผล และชอบธรรม เพื่อรักษาประโยชน์ของทางราชการ และประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ (๓) กล้านำเสนอ เปิดเผย หรือรายงานในกรณี ที่พบเห็นการกระทำผิด การทุจริต หรือการกระทำที่ อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ ต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ โดยไม่ปล่อยปละละเลย (๔) ริเริ่ม คิดค้น และพัฒนานวัตกรรม การจัดการเรียนการสอน โดยมุ่งผลลัพธ์ของผู้เรียน เป็นสำคัญ (๕) กล้าเสนอความเห็น หรือคัดค้านในสิ่งที่ ไม่ถูกต้องไม่ชอบธรรม (๖) ให้ความช่วยเหลือผู้เรียนและผู้ร่วมงาน ที่ถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม (๗) ไม่เผยแพร่ข้อมูลที่ไม่เหมาะสมในทางศีลธรรม ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี หรือละเมิด กฎหมาย	(๑) ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง คำขู่หรืออิทธิพลใดๆ ในการชักจูงให้กระทำความผิด หรือกระทำในสิ่ง ที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม (๒) ปฏิบัติหน้าที่โดยหวังเพียงผลงานหรือเพื่อให้งาน เสร็จโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบหรือความเสียหาย ที่อาจเกิดขึ้น (๓) ปฏิเสธ ละเลย หรือเพิกเฉยในการแก้ไขปัญหา ความเดือดร้อนหรือบรรเทาทุกข์ให้แก่ประชาชน (๔) ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่า มีการกระทำที่ขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความล่าช้าหรือไม่โปร่งใส

๔. มีจิตอาสา จิตสาธารณะ มุ่งประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัวหรือพวกพ้อง

ควรกระทำ (Dos)	ไม่ควรกระทำ (Don'ts)
(๑) มีจิตอาสา จิตสาธารณะ อุทิศตนปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงความผาสุกและประโยชน์ส่วนรวม (๒) แยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน (๓) ไม่เอาประโยชน์ส่วนตนมาทำให้ประโยชน์ส่วนรวมต้องเสียไป (๔) ให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน ชุมชนและสังคม อย่างเหมาะสม	๑) กระทำการอันส่อไปในทางที่อาจตีความได้ว่าเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม (๒) หาทางปฏิเสธ บ่ายเบี่ยง เกี่ยงจนในการปฏิบัติหน้าที่ และการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาขอรับบริการ (๓) ใช้ความรู้สึกส่วนตัวในการปฏิบัติหน้าที่หรือมีอคติต่องานที่ปฏิบัติต่อผู้ร่วมปฏิบัติงาน ต่อองค์กร ต่อรัฐบาล หรือต่อประชาชน (๔) ใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตน

๕. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน มุ่งมั่นในการปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ ที่สะท้อนถึงคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการศึกษา

ควรกระทำ (Dos)	ไม่ควรกระทำ (Don'ts)
(๑) ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ มุ่งมั่น ขยัน อดทนเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ทันต่อเวลาและสถานการณ์ (๒) ใช้ทรัพยากรและงบประมาณของทางราชการ อย่างประหยัดและคุ้มค่า (๓) ปฏิบัติงานโดยมุ่งให้บรรลุผลตามเป้าหมาย ขององค์กรเป็นหลักตามตัวชี้วัดที่เป็นรูปธรรม และมีการติดตามผลเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง (๔) มุ่งพัฒนางานและรักษามาตรฐานการทำงานที่ดี มีระบบมีการทำงานเป็นทีม เลือกใช้เทคโนโลยี ที่ทันสมัยอย่างเหมาะสม (๕) รับฟังความคิดเห็น พร้อมทั้งจะชี้แจง หรืออธิบาย เหตุผลให้แก่ผู้เรียน ผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน หรือผู้เกี่ยวข้อง (๖) พัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ใช้ทักษะและสมรรถนะในการทำงาน เพื่อให้ได้ ผลลัพธ์ตามเป้าหมายอย่างมีอาชีพ (๗) ปรับปรุงวิธีการ กระบวนการทำงาน ข้อกำหนด ให้เหมาะสมและไม่เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน โดยการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ (๘) มีความสามัคคีในการปฏิบัติงาน ประสานงาน กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รักษาสัมพันธภาพในการ ปฏิบัติงานกับผู้ร่วมงานและผู้รับบริการ เพื่อให้งาน บรรลุผลเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	(๑) ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ยึดถือระเบียบหรือกฎหมายที่ กำหนดไว้ จนไม่คำนึงถึงผลสำเร็จของงาน (๒) ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามี การปฏิบัติหน้าที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานงาน หรือปฏิบัติหน้าที่ตามความพึงพอใจส่วนตัว (๓) ขาดการเรียนรู้ในการปรับปรุง การทำงาน รวมทั้ง ต่อด้านกระบวนการทำงานใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงานหรือให้บริการประชาชน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ และรวดเร็วมากขึ้น (๔) ยุยงให้เกิดความขัดแย้ง แยกแยะ ขาดความ สามัคคีในการปฏิบัติงานร่วมกัน (๕) ไม่ย่อท้อต่อปัญหาอุปสรรค และกระบวนการ ในการปฏิบัติงาน รวมถึงปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง อันจะส่งผลทำให้ภารกิจนั้น ไม่สำเร็จตามเป้าหมาย

๖. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

ควรกระทำ (Dos)	ไม่ควรกระทำ (Don'ts)
(๑) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม เสมอภาค เท่าเทียม ปราศจากอคติ (๒) ให้บริการด้วยความเต็มใจ ปฏิบัติต่อทุกคน อย่างให้เกียรติ (๓) ปฏิบัติต่อผู้เรียน ผู้รับบริการ และผู้ที่เกี่ยวข้อง อย่างเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติโดยอาศัยเหตุ ของความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจสังคม และความเชื่อทางการเมือง	(๑) เลือกปฏิบัติโดยอาศัยเหตุแห่งความแตกต่าง ในเรื่องเชื้อชาติศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย หรือสถานะทางเศรษฐกิจสังคม และความเชื่อทางการเมือง (๒) อาศัยตำแหน่งหน้าที่ในการอำนวยประโยชน์ หรือเลือกปฏิบัติต่อนักการเมืองหรือพรรคการเมือง (๓) แสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะโดยไม่คำนึง ถึงหน้าที่ความรับผิดชอบในฐานะที่เป็นข้าราชการ ที่ต้องมีความเป็นกลางทางการเมือง (๔) ไม่ใช้ระบบอุปถัมภ์ ความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ ส่วนตัว เอื้อประโยชน์ให้แก่พวกพ้องของตนเอง (๕) ใช้อำนาจหน้าที่หรือตำแหน่งกลั่นแกล้ง ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือบุคคลอื่นให้ได้รับความเสียหาย

๗. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษา

ควรกระทำ (Dos)	ไม่ควรกระทำ (Don'ts)
(๑) ดำรงตนเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ น้อมนำพระบรมราโชวาทหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักคำสอนทางศาสนา จรรยาวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ มาใช้ในการดำเนินชีวิต และการปฏิบัติหน้าที่ (๒) ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี เคารพต่อกฎหมาย และมีวินัย (๓) เคารพ ศรัทธา และพัฒนาวิชาชีพของตนเอง ภาคภูมิใจในความเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา อุทิศแรงกายแรงใจ ผลักดันภารกิจหลักของตนและหน่วยงานให้บรรลุผลสำเร็จ (๔) ประพฤติปฏิบัติตามวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามของสังคมไทย เพื่อสืบทอดวัฒนธรรมและความเป็นไทยให้ดำรงอยู่อย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (๕) มีสติสัมปชัญญะ ควบคุมอารมณ์ ในการตัดสินใจ แก้ไขปัญหาด้วยวิธีที่เหมาะสม (๖) ประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือ ศรัทธาของผู้เรียน ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ หรือผู้เกี่ยวข้อง ไม่กระทำการใด ๆ อันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติ ศักดิ์ศรี ภาพลักษณ์ และชื่อเสียงแห่งวิชาชีพ และทางราชการ (๗) หลีกเลี่ยงกิจกรรมใด ๆ ที่ทำให้องค์กรหรือบริการของรัฐเสื่อมเสียชื่อเสียง หรือทำให้ประชาชนขาดความไว้วางใจ (๘) ปฏิบัติตามมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่น	(๑) พุ่มเพื่อย หรือดำรงตนเกินกว่าฐานะานุรูปแห่งตน (๒) ประพฤติหรือกระทำการใด ๆ อันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติ ศักดิ์ศรี และภาพลักษณ์ของตนเอง และราชการ (๓) แสดงกิริยาอาการหรือพฤติกรรมอันมีลักษณะเป็นการคุกคามทางเพศ (๔) เผยแพร่สื่อลามก อนาจาร การส่งต่อจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ที่เป็นการรบกวน สร้างความรำคาญ หรือเป็นการโฆษณาสินค้า หรือบริการ นอกเหนือจากที่ราชการกำหนด (๕) เรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากประชาชนผู้มาติดต่อหรือรับบริการ เพื่อให้ได้รับบริการที่สะดวกและรวดเร็วขึ้น

๘. เคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ คำนึงถึงสิทธิเด็ก และยอมรับความแตกต่างของบุคคล

ควรกระทำ (Dos)	ไม่ควรกระทำ (Don'ts)
(๑) ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยาม ด้อยค่าหรือปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมต่อผู้เรียน ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ หรือผู้เกี่ยวข้อง (๒) ไม่นำความแตกต่างของผู้เรียน ผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน หรือผู้เกี่ยวข้อง มาล้อเลียนให้เกิดความอับอาย หรือเกิดผลกระทบต่องิตใจ (๓) ไม่ให้ร้าย ตำว่า กลั่นแกล้ง ข่มเหง หรือรังแก ผู้เรียน ผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน หรือผู้เกี่ยวข้อง (๔) ใช้กิริยาอาการและถ้อยคำสุภาพ รับฟังความคิดเห็นจากผู้เรียน ผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน หรือผู้เกี่ยวข้องด้วยความตั้งใจ และมีเมตตาธรรม (๕) ไม่แสดงกิริยาอาการหรือใช้ถ้อยคำข่มขู่ คุกคาม หรือมีพฤติกรรมในลักษณะเป็นการคุกคามทางเพศ (๖) ให้ความช่วยเหลือ ป้องกัน และคุ้มครองผู้เรียน จากภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้น การล้อเลียน การล่วงละเมิดทางเพศ การค้ามนุษย์ รวมถึงการแสวงประโยชน์กับผู้เรียนในทุกรูปแบบ	(๑) คุกคามหรือมีพฤติกรรมในลักษณะเป็นการคุกคามทางเพศ (๒) กลั่นแกล้ง ข่มเหง หรือรังแก ผู้เรียน ผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน หรือผู้เกี่ยวข้อง (๓) ละเมิดต่อสิทธิเสรีภาพทางร่างกายและจิตใจผู้อื่น (๔) ล้อเลียน ให้เกิดความอับอาย หรือเกิดผลกระทบต่องิตใจ

